

ادبیات فارسی

۱- معنای کدام واژگان درست است؟

- (الف) خود: کلاهی چوبی که سربازان هنگام جنگ بر سر می گذاشتند.
(ب) فتراک: تسمه‌ای که از عقب زین اسب می آویزند.
(ج) تقریظ: انتقادی - نوشتن یادداشتی انتقادی درباره یکی از بزرگان.
(د) عربده: فریاد پرخاش جویانه‌ای برای برانگیختن دعواست.
(ه) خدنگ: درختی است که چوب آن سیاه، سخت، سنگین و گرانبهاست.

(۱) د - ب (۲) الف - ج (۳) ه - ب (۴) د - الف

۲- معنای چند واژه نادرست است؟

- «گرامت (جبران خسارت مالی)، وجه (ذات)، شرزه (افسرده)، دار ملک (پادشاهی)، زاهد (پارسا)، اجنبی (بیگانگان)، نحس (بداختر)»
(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۳- معنای فعل «برکشیدن» در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) بفرمود تا برکشند ره به روم / به شمشیر ویران کند مرز و بوم
(۲) از آن پیش کو دشنه را برکشید / جگرگاه سیمین تو بردرید
(۳) احسان چرا کنی و تفضل به جای آنک / فردا به روز جنگ و جفا برکشی حسام
(۴) چو شه تیغ را برکشید از نیام / بداندیش را سر درآمد به دام

۴- کدام عبارات فاقد غلط املائی اند؟

- (الف) ائت را در سایه عدل آرام داده و آنان کامگاری به سیاست او تفویض شده.
(ب) بنده فراخ‌سخن و مخدوم مزاهدوست که از رفعت منزلت بی‌بهر باشد.
(ج) چون تیر جهان از گشاد عزیمت بیرون رفت، درع سحاب بدرید و از جوشن هوا گذر کرد.
(د) اگر در سخن مضرتی ممکن الوقوع راند، از آن ممتنع شدن واجب شناسد.

(۱) ب - الف (۲) د - ج (۳) الف - ج (۴) ب - د

۵- کدام بیت دارای غلط املائی است؟

- (۱) چند چون ایوب باشد همدم رنج و عنا / چند چون یعقوب ماند ساکن بیت الحزن
(۲) سطور او همه تابان چو دست موسی عمران / نقوش او همه رخشان چو صدر صفه سینا
(۳) بگیر طره مه چهره‌ای و قصه بخوان / که سعد و نحس ز تأثیر زهره و زحل است
(۴) بکشتند با هم دو گرد سترگ / به خون چنگ شسته چو ارقند گرگ

۶- تعداد غلط املائی در کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) اگر حذر نکند سود با سفاحت او / چنین ز نیک و بد او چرا همی ترسی؟
(۲) ارواح قدس جمله نمودار معنی‌ام / اشباح انس جمله نگه‌دار پیکرم
(۳) یک سواری با صلاح و بس محیب / می‌شد اندر بیشه بر اسبی نجیب
(۴) یا رب این قافله را لطف ازل بدرقه باد / که از او خشم به دام آمد و معشوقه به کام

۷- نویسنده همه آثار در برابر آن‌ها درست است به جز:

- (۱) اخلاق محسنی (حسین واعظ کاشفی) - اسرار التوحید (ابوسعید ابی‌الخیر)
(۲) من زندهام (معصومه آباد) - روایت سنگرزبان (عیسی سلمانی لطف‌آبادی)
(۳) قصه شیرین فرهاد (احمد عربلو) - مثنوی معنوی (مولوی)
(۴) دماوندیّه (محمدتقی بهار) - امثال و حکم (دهخدا)

۸- کدام بیت دارای «حسن تعلیل، کنایه، استعاره و تشبیه» است؟

- (۱) از دفتر معانی نقش صور فرو شوی / با نامه الهی عنوان چه کار دارد؟
(۲) دانی که چرا نام تو در نامه نیارم؟ / زیرا که نخواهم که کسی نام تو داند
(۳) گل ز شبنم نتوانست عرق کردن خشک / بس که در کوی تو بازار تماشا گرم است
(۴) هوا چون خوی دلبندان گهی گریان گهی خندان / چو ایوان خداوندان زمین از زینت و زیور

۹- تعداد کنایه در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) گشاده ابرو است و بسته کیسه / مشو غره که او را سیم و رخت است
(۲) ز صورت‌های غیبی پرده بردار / کسادی ده نقوش آزری را
(۳) ما اگر نالیم اگر عذر آوریم / پنبه در گوش کند دلدارم
(۴) چند ز نیم ای کریم! طبل تو زیر گلیم / چند کنیم ای ندیم! مستی خود را نهان

۱۰- در کدام بیت، یکی از آرایه‌های مقابل آن نادرست ذکر شده است؟

- (۱) چون قد سرو خرام تو بگویم سخنی / در چمن سرو به بالای تو می‌ماند راست (مجاز - ایهام)
(۲) عنبر زلف تو بر کافور می‌بندد نقاب / سنبل خط تو بر یاقوت می‌آرد برات (تشبیه - استعاره)
(۳) پیر چون زنده‌دل افتد، ز جوان کمتر نیست / می‌برد زنگ ز دل صبح به گیسوی سفید (اسلوب معادله - ایهام تناسب)
(۴) خامی چو من بین سوخته و آتش ز جان افروخته / گر پخته‌ای، خامی مکن و آن پخته در ده خام را (تضاد - پارادوکس)

۱۱- آرایه‌های «واج آرای، ایهام تناسب، استعاره و پارادوکس» به ترتیب، در کدام ابیات، آمده است؟

الف) شوخی نرگس نگر که پیش تو بشکفت / چشم‌دریده ادب نگاه ندارد

ب) این قصه عجب شنو از بخت واژگون / ما را بکشت یار به انفاس عیسوی

ج) جام مینایی می سدره تنگ‌دلی است / منه از دست که سیل غمت از جا ببرد

د) نقاب گل کشید و زلف سنبل / گره بند قبای غنچه وا کرد

۴) د - الف - ب - ج

۳) ج - الف - د - ب

۲) ب - الف - د - ج

۱) الف - ج - د - ب

۱۲- در همه گزینه‌ها به جز واژه «ممال» یافت می‌شود.

۱) نقابی است هر سطر من زین کتیب / فروهشته بر عارضی دل فریب

۲) ز رعد آسمان بشنو تو آواز دهل یعنی / عروسی دارد این عالم که بستان پرجهیز آمد

۳) فریب دل بس است ای دل‌فریبم / نوازش کن که از حد شد شکیبم

۴) چو نمی‌توان صبوری سمت کشم ضروری / مگر آدمی نباشد که برنجد از عتیب

۱۳- کاربرد واژه «را» در پایان کدام بیت متفاوت است؟

۱) چو لطفش را بیفشارد هزاران نوبهار آرد / چه نقصان گر ز غیرت او زند بر هم بهاری را

۲) ز شمس‌الدین تبریزی منم قاصد به خون‌ریزی / که عشقی هست در دستم که ماند ذوالفقاری را

۳) خداوندا زهی نوری لطافت بخش هر حوری / که آب زندگی سازد ز روی لطف ناری را

۴) مسلمانان مسلمانان چه باید گفت یاری را / که صد فردوس می‌سازد جمالش نیم خاری را

۱۴- کاربرد ردیف در کدام بیت متفاوت است؟

۱) سراندازان و جانبازان دگر باره بشوریدند / وجود اندر فنا رفت و فنا اندر وجود آمد

۲) دگر باره جهان پر شد ز بانگ صور اسرافیل / امین غیب پیدا شد که جان را زاد و بود آمد

۳) ندارد رنگ آن عالم ولیک از تابه دیده / چو نور از جان رنگ‌آمیز این سرخ و کیبود آمد

۴) همیشه بوی با عود است نه رفت از عود و نه آمد / یکی گوید که دیر آمد یکی گوید که زود آمد

۱۵- تعداد ترکیب وصفی در کدام بیت بیشتر است؟

۱) این باد روح‌پرور از انفاس صبحدم / گویی مگر ز طره عنبرفشان توست

۲) مرا و عشق تو گیتی به یک شکم زاده است / دو روح در بدنی چون دو مغز در یک پوست

۳) می‌دانی کدام خاک بر او رشک می‌برم؟ / آن خاک نیک‌بخت که در رهگذار اوست

۴) غلغل فکند روحم در گلشن ملایک / هر گه که سنگ آهی بر طاق آنگون زد

۱۶- نوع حذف فعل در کدام بیت متفاوت است؟

۱) نیرزد عسل جان من! زخم نیش / قناعت نکوتر به دوشاب خویش

۲) آن چه نفس خویش را خواهی حرامت سعدیا! / گر نخواهی همچنان بیگانه را و خویش را

۳) زر از بهر خوردن بود ای پسر / ز بهر نهادن چه سنگ و چه زر

۴) سخن‌های سعدی مثال است و پند / به کار آیدت گر شوی کاربند

۱۷- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

«گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست»

۱) گوشوار خود به رشوت می‌دهد عرش برین / تا مگر یابد در او یک لحظه چون قندیل، بار

۲) مرگ را نتوان به رشوت از سر خود دور کرد / این نهنگ جان‌ستان را چشم بر اسباب نیست

۳) به جان دادن چو مزد از کس نگیرد / در آمرزش کجا رشوت پذیرد؟

۴) ناخن و منقار شاهین از کجا گیرا بود / رشوت از مردم گرفتن بر کجی‌ها حجت است

۱۸- مفهوم کلی کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱) نخواهیم بر گاه ضحاک را / مر آن اژدهادوش ناپاک را

۲) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است

۳) نفس سرکش ملک تن را می‌دهد آخر به باد / حاکم ظالم دیار خویش ویران می‌کند

۴) پیکر مام وطن دانی چرا خم گشته است / زانکه مشتی اجنبی خواهند سرباز وطن

۱۹- مفهوم دو بیت زیر به کدام گزینه نزدیک است؟

«حسرت نبرم به خواب آن مرداب / کآرام درون دشت شب خفته است

دریایم و نیست باکم از طوفان / دریا همه عمر خوابش آشفته است»

۱) ماهی از دریا چو در صحرا فند / می‌تپد تا باز در دریا فند

۲) آمد موج الست، کشتی قالب بیست / باز چو کشتی شکست، نوبت وصل و لقاست

۳) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها

۴) ما زنده به آنیم که آرام نگیریم / موجیم که آسودگی ما عدم ماست

۲۰- مفهوم بیت «برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکنند» با کدام بیت تناسب بیشتری دارد؟

۱) جزای نیک و بد خلق با خدای انداز / که دست ظلم نماند چنین دراز که هست

۲) نهاد بد نپسندد خدای نیکوکار / امیر خفته و مردم ز ظلم او بیدار

۳) حرص ظلم آهنین‌دل از کهنسالی فزود / مانع از خون نیست قد چون کمان، شمشیر را

۴) مکن صبر بر عامل ظلم‌دوست / که از فریبی بایدش کند پوست

۲۱- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام بیت یافت می‌شود؟

«با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»

- ۱) فقری که تو امروز به هیچش نستانی / با سلطنت بلخ خریدند عزیزان
- ۲) فقر و بدبختی و بیچارگی و خون‌جگری / چه غمی بود که این خاطر ناشاد نداشت؟
- ۳) تا دم رفتن سبک از جا توانی خاستن / مال را در زندگی از خویش کم‌کم کن جدا
- ۴) منزل آسایش من محو در خود گشتن است / گردبادی می‌تواند راهبر باشد مرا

۲۲- بیت «گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوب‌تر شوی» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱) چو زر عزیز وجود است نظم من آری / قبول دولتیان کیمیای این مس شد
- ۲) در چشم پاک بین نبود رسم امتیاز / در آفتاب، سایه شاه و گدا یکی است
- ۳) برنمی‌آید ز ابر آن آفتاب بی‌زوال / ورنه ما آماده فانی شدن چون شبنمیم
- ۴) گر نگاهی دوست‌وار بر طرف ما کنی / حقه همان کیمیاست وین مس ما زر شود

۲۳- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) در قیامت چو سر از خاک لحد بردارم / گرد سودای تو بر دامن جانم باشد
- ۲) میندار این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من
- ۳) دست من گیر که بیچارگی از حد بگذشت / سر من دار که در پای تو ریزم جان را
- ۴) نسیم زلف تو چون بگذرد به تربت حافظ / ز خاک کالبدش صد هزار لاله برآید

۲۴- در همه ابیات به جز زمینه ملّی حماسه یافت می‌شود.

- ۱) بر او تیره شد فرّه ایزدی / به کزّی گرایید و نابخردی
- ۲) فروهشت از او سرخ و زرد و بنفش / همی خواندش کاویانی درفش
- ۳) اگر تیغ تو هست سندان شکاف / سنانم به درد دل کوه قاف
- ۴) چرا سرکشی تو به فرمان دیو؟ / نبینی همی فرّ گیهان خدیو؟

۲۵- مفهوم مصراع «خورد گاو نادان ز پهلوی خویش» در کدام بیت دیده می‌شود؟

- ۱) صائب گهر به سنگ زدن بی‌بصیرتی است / عرض سخن به مردم نادان نمی‌دهیم
- ۲) به زیر سنگ حوادث کسی چه چاره کند / جز این قدر که به پهلوی چو مار برگردد
- ۳) کفن بر تن تند هر کرم پبله / برآرد آتش از خود هر چناری
- ۴) در زیر بار منت پرتو نمی‌رویم / دانسته‌ایم قدر شب تار خویش را